

ת"פ 59506/12/18 - מדינת ישראל נגד אוריין יחיא יצחק

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 59506-12-18 מדינת ישראל נ' יצחק
תיק חיצוני: 462923/2012

בפני כבוד השופט ג'ויה סקפה שפירא
המאשימה מדינת ישראל
נגד הנאשם אוריין יחיא יצחק
ב"כ המאשימה: עו"ד סאמי חורני
ב"כ הנאשם: עו"ד סלבה רודנקו
החלטה

כללי

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן הכולל שני אישומים.

2. באישום הראשון הוא מואשם בריבוי עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, שתי עבירות זיוף בנסיבות מחמירות ושתי עבירות שימוש במסמך מזויף. על פי המיוחס לו באישום זה, הנאשם, אשר התגורר בארצות הברית בין השנים 2008-2012, הכיר את המתלוננים, אב ובנו, טרם נסיעתו לחו"ל ובשורה של מצגי שווא שהציג לפניהם, קיבל מהם במרמה סכומי כסף שונים בסך כולל של כ- 1,400,000 דולר. חלקם התקבלו באמתלה שנועדו לצרכי השקעה וחלקם - כהלוואה אישית לנאשם.

3. באישום השני מואשם הנאשם בעבירת מידע כוזב או פלט כוזב, לפי סעיף 3(א) לחוק המחשבים תשנ"ה- 1995 (להלן: "חוק המחשבים"). על פי הנתען באישום זה, עובר ליום 15.10.12, זייף הנאשם מסמך הנחזה להיות צילום של דרכון בריטי אמיתי הנושא את שמו ואת תמונתו וזאת באמצעות עריכת תמונה של דרכון בריטי. החל ממועד הזיוף ועד ליום 19.2.18 החזיק הנאשם את המסמך במחשב האישי שברשותו.

4. טרם מתן תשובה לאישום, הנאשם טען מספר טענות מקדמיות:

א. העבירות המיוחסות לנאשם בשני האישומים התיישנו.

ב. עבירות הזיוף והשימוש במסמך מזויף המיוחסות לנאשם באישום הראשון, וכן העבירה המיוחסת לנאשם באישום השני הן עבירות חוץ שלא ניתן אישור היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב אישום בגינן.

ג. הגם שבאישום הראשון מואשם הנאשם בשתי עבירות זיוף בנסיבות מחמירות, העובדות שבכתב האישום המתוקן מגלות עבירת זיוף אחת בלבד.

ד. העבירה המיוחסת לנאשם באישום השני מונה שתי חלופות, מבלי שמצוין באיזו מהן מואשם הנאשם.

ה. העובדות המיוחסות לנאשם באישום 2 אינן מקימות את העבירה שבה הוא מואשם.

ו. זכותו של הנאשם לשימוע ביחס לאישום השני לא ניתנה לו.

5. המאשימה הגיבה בכתב לטענות המקדמיות וביקשה לדחותן, כפי שיפורט בהמשך, וב"כ הנאשם השיב לתגובת המאשימה.

6. אבהיר בפתח הדברים, כי כל הקביעות בהחלטה זו מתבססות על האמור בכתב האישום, ועל הנחה לפיה בידי המאשימה ראיות להוכחת עובדות אלה. אין באמור בהחלטה זו כדי לקבוע כי איזה מהעובדות שאתייחס אליהן אמנם אירעה.

מספר עבירות הזיוף שמגלות עובדות האישום הראשון

7. בפרק הוראות החיקוק שבאישום הראשון מואשם הנאשם בשתי עבירות זיוף בנסיבות מחמירות. לטענת המאשימה, עבירות אלה מופיעות בסעיפים 13 ו- 30 לפרק העובדות באישום הראשון.

8. סעיף 414 לחוק העונשין מפרט מהו זיוף:

"זיוף" - אחת מאלה:

- (1) עשיית מסמך הנחזה להיות את אשר איננו והוא עשוי להטעות;**
- (2) שינוי מסמך - לרבות הוספת פרט או השמטת פרט - בכוונה לרמות, או ללא סמכות כדין ובאופן הנחזה כאילו נעשה השינוי בסמכות כדין;**
- (3) חתימת מסמך בשם פלוני ללא סמכות כדין, או בשם מדומה, באופן העשוי להיחזות כאילו נחתם המסמך בידי פלוני;"**

9. ביחס לסעיף 30, אין חולק בין הצדדים כי העובדות המפורטות בו מקימות את יסודותיה של עבירת הזיוף. המחלוקת היא ביחס לעובדות סעיף 13 לפרק העובדות, אשר המאשימה טוענת כי הוא מבסס את עבירת הזיוף הנוספת.

10. בסעיף 13 לפרק העובדות שבאישום הראשון נטען כי הנאשם הציג לפני אחד המתלוננים חוזה השקעה פיקטיבי

וטען בכזב כי מדובר בעסקה שהחברה שלו עתידה לבצע ולשם כך מגייסת משקיעים. עוד נכתב בחוזה הפיקטיבי כי המתלון מתחייב להעביר לחברה סך של 940,000 דולר וכי משקיעים נוספים התחייבו להשקיע סכומי כסף אף הם, וכי החברה התחייבה להחזיר למתלון את השקעתו בתוספת תשואה ביום 1.6.12. הנאשם צירף לחוזה כחלק בלתי נפרד ממנו רשימה פיקטיבית של משקיעים, ובהם גם שמו של המתלון, זאת הגם שבפועל לא היו משקיעים נוספים שהתחייבו להשקיע בעסקה, כפי שנטען בחוזה.

11. רשימת המשקיעים שאליה מתייחס סעיף 13 לפרק העובדות שבאישום הראשון היא אמנם מסמך מזויף, שכן היא נחזית להיות את אשר איננה והיא עשויה להטעות. דא עקא שלא נטען בשום מקום בכתב האישום כי הנאשם הכין בעצמו מסמך זה, ומכאן שעובדות סעיף זה אינן מקימות עבירת זיוף, אלא, לכל היותר, שימוש במסמך מזויף.

12. זאת ועוד, התייחסותה של המאשימה בהקשר זה אינה עקבית, שכן כתב האישום מגולל מקרים נוספים בהם נטען כי הנאשם עשה שימוש במסמכים מזויפים (כך, למשל, ביחס לחוזה אליו מתייחס סעיף 12 לפרק העובדות שבאישום הראשון, וכך ביחס להודעות הדואר האלקטרוני מאדם שלישי, המתוארות בסעיפים 19, 29, 31 ו- 34 לפרק העובדות שבאישום הראשון), ואף על פי כן הנאשם לא הואשם בזיוף בגין מעשים אלה.

13. לנוכח האמור לעיל, יש לקבל את טענת הנאשם לפיה האישום הראשון מגלה עבירה אחת בלבד של זיוף, המתוארת בסעיף 30 לפרק העובדות.

14. המאשימה תתקן את כתב האישום באופן שתיוחס לנאשם עבירת זיוף אחת, ותבהיר ביחס לאילו סעיפים מואשם הנאשם בעבירות שימוש במסמך מזויף.

עבירות חוץ- האישום הראשון

15. ב"כ הנאשם טוען כי עבירות הזיוף והשימוש במסמך המזויף בוצעו בחו"ל, והן עבירות חוץ שלא ניתן אישור היועץ המשפטי לממשלה להעמיד את הנאשם לדין בגיןן.

16. ביחס לעבירות הזיוף טוענת המאשימה כי הנסיבות המחמירות של העבירות התרחשו בתוך שטח ישראל. ביחס לעבירות השימוש במסמך מזויף, נטען כי אלה היו חלק ממצג שווא ארוך ומתמשך, אשר חלקו בוצע בתוך שטח ישראל ודי בכך כדי להפוך עבירות אלה לעבירות פנים, כהגדרתן בסעיף 7 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

17. אשר לעבירת הזיוף, מקובלת עלי עמדת המאשימה, לפיה הנסיבות המחמירות של עבירה זו בוצעו והתקיימו בתוך שטח ישראל. עבירה זו הייתה, על פי הנתען, חלק ממצג שווא מתמשך, במסגרתו קיבל הנאשם לכאורה במרמה סכומי כסף מהמתלוננים. הנסיבות המחמירות מפורטות בסעיף 36 לפרק העובדות שבאישום הראשון, ובניגוד לנטען על ידי ההגנה, אינן מתייחסות רק לעבירות המרמה, אלא גם לעבירת הזיוף. משכך, הגם שמעשה הזיוף עצמו נעשה

לכאורה בחו"ל, העובדה כי הנסיבות המחמירות התקיימו בישראל מסווגת את עבירת הזיוף כעבירת פנים.

18. אשר לעבירות השימוש במסמך מזויף, עובדות האישום הראשון מגלות מספר מקרים שבהם עשה הנאשם לכאורה שימוש במסמך מזויף. העובדות המנויות בסעיפים 4, 19, 29, 30 לאישום הראשון מבססות עבירות של שימוש במסמכים מזויפים, שאף אם נשלחו מחו"ל, תוכנם נקלט בישראל על ידי המתלונן אילן, שאין חולק כי היה תושב ישראל באותה העת. מן האמור עולה, כי לפחות חלקן של עבירות אלה בוצע בתוך שטח ישראל, ועל כן הן עבירות פנים.

19. אוסיף כי הגם שהזיוף והשימוש במסמך המזויף נועדו, על פי הנטען, לבסס את עבירות המרמה, אין מניעה לייחס לנאשם עבירות אלה לצד העבירה של קבלת דבר במרמה (ראו סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי").

20. כאן המקום להעיר כי בהוראות החיקוק שבאישום הראשון, מייחסת המאשימה לנאשם עבירה של שימוש במסמך מזויף, תוך ציון הנורמה האוסרת שבסעיף 420, אך ללא ציון ההוראה העונשית שאליה היא מתייחסת. ודוק, סעיף 420 קובע כי דינו של העושה שימוש במסמך מזויף כדין המזייף, ברם עבירת הזיוף כוללת שלוש חלופות. משכך, המאשימה תתקן את כתב האישום ותבהיר באיזה מהחלופות העונשיות מואשם הנאשם במסגרת זאת.

התיישנות העבירות באישום הראשון

21. העבירות המיוחסות לנאשם באישום הראשון, בוצעו, על פי הנטען, בין השנים 2005-2012. כתב האישום הוגש ביום 24.12.18. על כן, נטען כי לפחות חלק מהעבירות המיוחסות לנאשם התיישנו, כשחלפו עשר שנים מאז ביצוען, בהתאם לסיווג העבירות והוראת סעיף 9(2) לחוק סדר הדין הפלילי.

22. מהודעת ההבהרה שהגישה המאשימה עולה כי משנת 2012 נערכה חקירת משטרה שקטעה את מרוץ ההתיישנות.

23. לפיכך, ולנוכח הוראת סעיף 9(ג) לחוק סדר הדין הפלילי, הטענה בדבר התיישנות העבירות שבאישום הראשון נדחית.

עובדות האישום השני, העבירה המיוחסת לנאשם ושאלת התיישנותה

24. כתב האישום המקורי ייחס לנאשם עבירת זיוף שבוצעה, על פי הנטען, לפני יום 5.10.12. ביום 14.2.19 תוקן כתב האישום, ותחת עבירת הזיוף יוחסה לנאשם עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק המחשבים.

25. זו לשונו של סעיף 3 הנ"ל:

3. מידע כוזב או פלט כוזב

(א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר חמש שנים:

(1) מעביר לאחר או מאחסן במחשב מידע כוזב או עושה פעולה לגבי

מידע כדי שתוצאתה תהיה מידע כוזב או פלט כוזב;

(2) כותב תוכנה, מעביר תוכנה לאחר או מאחסן תוכנה במחשב, כדי

שתוצאת השימוש בה תהיה מידע כוזב או פלט כוזב, או מפעיל

מחשב תוך כדי שימוש בתוכנה כאמור.

(ב) בסעיף זה "מידע כוזב" ו"פלט כוזב" - מידע או פלט שיש בהם כדי להטעות,

בהתאם למטרות השימוש בהם.

26. בתגובתה ציינה המאשימה כי "הנאשם מואשם בשתי החלופות גם יחד: הן אחסון מידע כוזב והן עשיית פעולה לגבי מידע כדי שתוצאתה תהיה מידע כוזב או פלט כוזב", לשון התגובה. מדברים אלה ניתן להבין, כי המאשימה מייחסת לנאשם עבירה לפי סעיף 3(א)(1) לחוק המחשבים, זאת הגם שהדבר לא צוין במפורש בכתב האישום המתוקן. על המאשימה להבהיר עניין זה בדרך של פירוט הוראת החיקוק המסוימות המיוחסות לנאשם.

27. עובדות האישום השני אינן כוללות טענה לפיה הנאשם זייף את המסמך הנחזה להיות צילום דרכון באמצעות מחשב, ועל כן כתב האישום אינו מגלה עבירה של "עשיית פעולה לגבי מידע", המצויה בסיפא לסעיף 3(א)(1) לחוק המחשבים.

28. מנגד, הפרשנות המצמצמת של ב"כ הנאשם לתיבה "מאחסן" אינה עולה בקנה אחד עם תכלית החוק כפי שנלמדת מתוך דברי ההסבר להצעת החוק, והיא להתמודד עם תופעות זיוף, מרמה או גניבה באמצעות מחשב. תופעות אלה עשויות להתרחש בכל זמן שבו מאוחסן בחומר מחשב מידע שניתן לעשות בו שימוש לצורך מרמה, ולא רק ברגע יצירתו או שמירתו של המידע על גבי המחשב. העניין הציבורי שיש במניעת שימוש לצורך מרמה במידע שאוחסן במחשב, מוסיף להתקיים כל עוד המידע מצוי על המחשב ולא רק ברגע יצירתו או שמירתו. לפיכך, הביטוי "מאחסן" אינו מתייחס רק לפעולה הרגעית של שמירת המידע במחשב, אלא גם לאחסנתו במחשב לאורך זמן.

29. לנוכח הקביעה כי העבירה לפי סעיף 3(א) שבה מואשם הנאשם היא עבירה שנמשכה, לכאורה, עד ליום 19.2.18, יש לדחות את הטענה כי העבירה שבה מואשם הנאשם באישום השני התיישנה.

עבירות חוץ- האישום השני

30. האישום השני נוסח תוך חריגה מהוראות סעיף 85(4) לחוק סדר הדין הפלילי, ומבלי שצוין מקום ביצוע העבירה.

31. מתוך החלק הכללי של כתב האישום ניתן ללמוד כי במועד שלגביו נטען כי הנאשם זייף את המסמך, הוא לא התגורר בישראל. על כן יש להניח לטובת הנאשם, כי הוא החזיק במסמך המזויף במחשב שלא נמצא בישראל. בכתב האישום המתוקן או בתגובה לא נטען כי בשלב כלשהו העתיק הנאשם את מיקומו של המחשב שבו החזיק את

המסמך המזויף לישראל.

32. המאשימה לא התייחסה כלל בתגובתה לטענה כי האישום השני מגלה עבירת חוץ, ומכך ניתן להבין כי אין לה תשובה על כך.

33. משכך, יש להניח את ההנחה המקלה עם הנאשם, כי העבירה שבה הוא מואשם באישום זה היא עבירת חוץ. משעה שלא ניתן אישור היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב אישום בגין עבירת החוץ, בית המשפט נעדר סמכות לדון בה ואני מורה על מחיקתה מכתב האישום.

34. בנסיבות אלה מתייחר הצורך לדון בטענה כי לנאשם לא ניתנה זכות לשימוע ביחס לאישום השני.

סיכום

35. המאשימה תתקן את כתב האישום כאמור בסעיפים 14, 20, 26 ו- 33 להחלטה ותגיש כתב אישום מתוקן בשנית עד ליום 25.3.19.

36. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ב אדר ב' תשע"ט, 19 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.